

Wilhelm Bölsche's nieuwe werk: *Stunden im All* (6 M.) is weer een verzameling van verder uitgewerkte stukken uit periodieken, zooals deze schrijver dat meer doet. Bölsche kent ieder, en men weet dat niemand hem moe wordt, of als men hem toch moe wordt, men toch weer ten slotte naar hem verlangt.

Prof. Magnus gaf een zeer mooie *Biographie over Bölsche* uit, een tijd geleden (1909), die ik met warmte aan ieder kan aanbevelen: *Wilh. Bölsche, ein biographisch-kritischer Beitrag zur modernen Weltanschauung* (met portret). Eenige jaren geleden schreef Prof. Magnus zijn eveneens door mij zeer gewaardeerd werk: *Goethe als Naturforscher*, Leipzig 1906 f 4.55.

Dordrecht.

P. J. BOLLEMAN VAN DER VEEN.

GLIMWORMEN.

U vraagt wie ooit elders dan op de door u genoemde plaatsen glimwormen zag. Ik zag er als kind zeer dikwijls in ons tuintje te Kralingen bij Rotterdam (altijd kruipende). Ook hier in Baarn zag ik er verleden jaar voor het eerst in het boschje dicht bij ons huis en ook in de laan, waar veel dennen zijn en ook eikenhout.

Ze zijn hier dus wel, maar in *grootte hoeveelheid* zag ik ze nog niet.

Baarn.

ALB. STEENHOFF—SMULDERS.

Ik geloof dat ik u op uw vraag in *De Levende Natuur* betreffende de glimworpjes wel iets kan vertellen. Op 't landgoed Wildenborch (in de gemeenten Vorden, Lochem, Laren en Ruurlo) kwamen ten alle tijde veel zittende glimworpjes voor. Ongeveer een halve eeuw geleden pootte mijn grootvader Mr. J. I. Brants, *vliegende* Cleefsche glimworpjes, die zich zoo sterk hebben vermeerderd, dat ik meermalen op zoele voorzomeravonden ze bij duizenden heb zien dwalen onder 't hooge hout, zoodat 't een feeënwereld geleek. Op enkele plaatsen kon men bepaald van zwermen spreken. Onlangs is op dit landgoed evenwel veel hout gevallen en dus weet ik niet, hoe 't dit jaar met de lichtkevertjes gesteld zal blijken te zijn.

Schiedam.

(Opnieuw gezet.)

I. I. BRANTS.

Op onze avondwandelingen troffen wij aan de duinranden vaak glimwormen, doch steeds enkele ex., nimmer meer dan 3 à 4, vooral in stille laantjes van Groot Bentveld.

Aerdenhout.

POSTHUMUS MEYJES.

Vroeger in Zuid-Limburg wonende, zag ik niet alleen de zeer vele glimworpjes in 't Geuldal maar ook elders; zoo waren er b.v. massa's elken avond in de tuinen en parken der kasteelen in den omtrek van Sittard zooals b.v. te Obbicht, Limbricht etc.

Dordrecht.

P. J. BOLLEMAN v/d VEEN.

Glimwormen komen hier vrij algemeen voor, naar 't schijnt alleen wijfjes!

Denekamp.

BERNINK.

Naar aanleiding van uw vraag omtrent glimwormen en wel de kleine Johanneskever heb ik mijn verzameling eens nagezien en blijkt 't dat van *Lamprohiza splendidula* L. al mijn exemplaren komen van de omstreken van Nijmegen of Z. Limburg. De antwoorden die u in aflevering 2 van de nieuwe jaargang van *D. L. N.* ontvangt, laten bijna alle in 't midden, welke der drie soorten van inlandsche glimwormen bedoeld worden.

Ik ken uit de duinstreek alleen de groote glimworm de *Lampyrus noctiluca* L. die ook elders veel voorkomt, terwijl ik uit de buurt van Amsterdam alleen de kleinste soort *Phosphaenus hemipterus* Fourcr. zag, maar zelf van die vindplaats niet bezit. Dr. Everts zegt in zijn *Coleoptera Neerlandica* van *Lampyrus noctiluca* L.: verbreid en op sommige plaatsen niet zeldzaam; *Lamprohiza splendidula* L.: op vele plaatsen in Gelderland, Utrecht en Limburg gemeen; *Phosphaenus hemipterus* Fourcr.: verbreid door het geheele land, vooral in tuinen. Mocht u door uw rondvraag de verschillende dieren in handen krijgen dan houd ik mij aanbevelen er van te ontvangen zoowel mannetjes als wijfjes. Ik maak er nog op attent, dat van de laatste soort het wijfje *nog niet in ons land ontdekt is*. 't Lijkt op een klein wijfje van de groote glimworm en zou, ook dit is de moeite waard van het controleeren, tijdens het leven *perzikbloezemkleurig* zijn.

Amsterdam.

Dr. MAC GILLAVRY.

(Vervolg in afl. 4.)

Sparassis Crispa. -- Heden vond ik in een dennenbosch een menigte exemplaren van *Sparassis Crispa*. In dit bosch is verleden zomer brand geweest; enige meters verder waar de brand gestuit is, waren er geen, is dit een verschijnsel dat meer voorkomt?

Almen.

Jonkv. E. MARTINI.

Vindplaatsen van Morieljes. — Naar aanleiding van uw vraag aangaande morieljes onder bepaalde boomsoorten, kan ik u mededeelen dat ze bij ons sedert eenige jaren onder — beter gezegd aan de onbeschutte Z.-W. kanten van — *eikentakhout* voorkomen, waar zij zich sterk vermenigvuldigen sedert de heer Heimans eens de rijpe ex. in den nazomer plat trapte onder de bijvoeging: »Nu zult u eens zien hoevelen er op komen!»

Wij eten ze met veel smaak en boter, op de gewone wijze toeberaid. Een paard hebben ze nooit gezien.

Zandvoort, De Ebbinge.

W. POSTHUMUS MEYES.

Suringar's zakflora, 10de druk bewerkt door Dr. H. J. Calkoen. — Van dezen *Nestor* van onze Flora's is thans de tiende druk verschenen, en wel met 96 gekleurde afbeeldingen van planten, klein natuurlijk door formaat van het boek maar groot genoeg voor het gebruik en duidelijk. In dit opzicht is nu de oude Suringar met één sprong zijn vervolgers weer bijgekomen of eigenlijk vooruit, want tot gekleurde afbeeldingen hebben nog Heukels, noch Oudemans, noch Garjeanne, noch Heimans, Heinsius en Thijsse het gebracht. Het is voor mij een eigenaardig genoegen dit boek, dat mij bijna veertig jaar geleden het eerst op streek hielp bij het zoeken naar de naam van mijn planten, te mogen aankondigen. Stellig is in vervulling gegaan wat Professor Suringar in 1870 blijkens het voorbericht in den eersten druk aan W. C. H. Staring schreef: »Ik hoop, dat dit werkje aan het doel zal beantwoorden en behulpzaam zijn aan het schoone streven, om de Nederlandsche jeugd door eigen aanschouwing en onderzoek in de kennis der omringende natuur op te leiden.»

Er zijn later gemakkelijker flora's gekomen en anderen die door het plaatsen van een figuurtje bij *elke plant* meerdere zelfcontrole door den gebruiker mogelijk maken; daarvoor is echter iets verloren gegaan; want wat handigheid in het gebruik betreft, is Suringar de baas gebleven; of het door de gewoonte of door pieteit komt weet ik niet, maar ik grijp nog altijd naar Suringar, als ik gauw iets in een flora heb na te gaan.

E. Hs.

Reigerkoloniën. — Op de vraag van de redactie naar reigerkoloniën enz. in ons land, kan ik voorloopig mededeelen, dat er in den omtrek van Zierikzee een kleine en bij Dreischor een grotere moet zijn. Iemand uit die buurt, die dit leest, kon daar misschien wel eens gaan kijken om nadere bijzonderheden op te doen. Als ik gelegenheid heb wil ik er ook wel eens op uitgaan.

N. B. Van de reigerkolonie, waar ik in den 7den jaargang over schreef, is geen spoor meer te bekennen.

Rotterdam.

J. VIJVERBERG.

Op Linnaeus bij Amsterdam broeden twee paar reigers.

E. Hs.

GEVRAAGD:

Een terrarium; lengte minstens 75 cM.; stevig van bouw. Aanbieding bij W. J. L. van Dissel, Paulinestraat 34, Den Haag.

AANGEBODEN:

De Levende Natuur, jaargang 1908, 12 afleveringen in goeden staat. Prijs f 1.50. G. Sirks, Jonkerfransstraat 77, Rotterdam.

Mijn dubbel exemplaar van *Hei en Dennen* wil ik gaarne tegen een gelijkwaardig boekje ruilen. Het is nog zoo goed als nieuw. Ook ben ik genegen het tegen f 0.95 te verkoopen. T. W. L. Scheltema, Baronielaan 192, Breda.

In mijn terrarium huizen op het oogenblik eenige gewone hagedissen, een roodbuik vuurpad en wat kikkers. Ik wilde er graag een paar (♂ en ♀) muurhagedissen, een paar boomkikkertjes en een geelb. vuurpad bij hebben. Een vriend, die ook een terrarium bezit, zou ongeveer hetzelfde kunnen gebruiken. Misschien zoekt de een of andere liefhebber een goed tehuis voor een dezer dieren, bij ons hebben ze het heel goed. Bij ruilen zou ik niet veel anders kunnen geven dan gewone hagedissen, heipadden (*Bufo calamita*), hoogstwaarschijnlijk bittervoortjes en zonnedauw. P. de Klerk, Luykenstraat, Rotterdam.

Jaarg. I, II, III, X, XII, XIII van de *L. N.* De eerste drie jrg. orgineelen band voor meestbiedende boven f 2.50 per jrg. De drie laatste jrg. in afleveringen voor meestbiedende boven f 1.50. per jrg.

Ter overname of in ruil voor bovenstaande aanbieding een groot werk over insecten in de Ned. taal, bijv. Dr. Oudemans of Ter Haar.

Aanbiedingen aan Joh. C. Francken Schiebr.str., 36, Rotterdam.